

Lajin tekninen kuvaus

105 Metsäkoneenkäyttö

1	Kilpailulajin perustiedot	3
2	Yhteiset teemat lajissa	5

1 Kilpailulajin perustiedot

1.1 Kilpailulajin lajinumero ja nimi

105 - Metsäkoneen käyttö

1.2 Kilpailumuoto

Kilpailu on yksilökilpailu.

1.3 Kilpailijoiden ikäraja

22 vuotta.

1.4 Ammatilliset tutkinnot ja osaamisalat

Kilpailulaji perustuu metsäalan perustutkintoon. Lajiin liittyviä osaamisaloja ovat metsäkoneasennuksen osaamisala, metsäkoneenkuljetuksen osaamisala, metsätalouden osaamisala sekä metsäenergian tuotannon osaamisala. ([Metsäalan perustutkinto - ePerusteet](#))

Perustutkinnon tutkintonimikkeitä ovat metsäkoneenkuljettaja, terminaalikoneenkuljettaja, puutavara-autonkuljettaja, metsuri-metsäpalvelujen tuottaja, metsäkoneasentaja sekä metsäenergian tuottaja.

Työympäristöt ja työtehtävät vaihtelevat osaamisalan mukaan maastossa tapahtuvasta puunkorjuusta metsänhoitoon, koneiden kunnossapitoon, puuteollisuuden maantiekuljetuksiin sekä terminaalialueilla tapahtuvaan puutavaran käsittelyyn.

1.5 Yleiskuvaus kilpailulajista

Lajin kilpailutehtävät pohjautuvat metsäalan perustutkinnon ammatillisten opintojen kiitettävän tason vaatimuksiin. Kilpailutehtävät ovat metsäkoneen käyttöön liittyviä työtehtäviä, joissa arvioidaan teoreettista osaamista sekä käytännön taitojen hallintaa.

Tehtävissä arvioidaan kilpailijan metsäkoneen käytön osaamista, työn suunnittelua, metsien käsittelyä, työturvallisuuden huomioimista, ympäristövastuullista toimintaa, järjestelmällisyyttä sekä yhteistyötaitoja. Kilpailutehtävissä käytettävät koneet, laitteet ja välineet määritellään tarkasti ennen kilpailua.

Kilpailutehtävät on jaettu moduuleihin siten, että niiden arviointi voidaan toteuttaa päivittäin.

1.6 Kilpailulajin osaamisvaatimukset

Metsäkoneen käytön kilpailutehtävät pohjautuvat metsäalan perustutkinnon seuraavien ammatillisten tutkinnon osien kiitettävän tason vaatimuksiin:

- Kestävä metsän hoito ja hyödyntäminen
- Metsätraktorin käyttö
- Työkoneiden kunnossapito
- Puutavaran lähikuljetus
- Koneellinen puutavaran valmistus

- Kuljetusalan perustason ammattipätevyys

Kilpailijan tulee osata käyttää metsäkoneita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti, suunnitella työnsä tehokkaasti sekä huomioida metsien kestävä käsittely, ympäristövaikutukset ja työturvallisuus kaikissa työvaiheissa.

Kilpailutehtävät ovat metsäkoneen käyttöön liittyviä työtehtäviä, joissa arvioidaan teorian ja käytännön taitojen hallintaa. Tehtävissä arvioidaan kilpailijan osaamista metsäkoneen käytössä, työn suunnittelussa, metsien käsittelyssä, työturvallisuuden huomioimisessa, ympäristövastuullisessa toiminnassa, järjestelmällisyydessä sekä yhteistyötaidoissa.

2 Yhteiset teemat lajissa

2.1 Kestävä kehitys

Metsäkoneenkäytössä kestävä kehitys näkyy metsien vastuullisena hyödyntämisenä, luonnon monimuotoisuuden huomioimisena sekä koneiden ja materiaalien tehokkaana käyttönä. Metsäkoneenkuljettaja työskentelee siten, että metsien uudistuminen, ympäristövaikutukset ja resurssien vastuullinen käyttö huomioidaan kaikissa työvaiheissa.

Ekologinen kestävyys

- huomioidaan metsäluonnon, vesistöjen ja maaperän suojelu työskentelyn suunnittelussa
- minimoidaan maastovauriot ja muut ympäristövaikutukset
- käytetään koneita ja polttoainetta mahdollisimman energiatehokkaasti
- hyödynnetään puutavara ja muut materiaalit tarkoituksenmukaisesti

Taloudellinen kestävyys

- käytetään koneita ja laitteita tehokkaasti ja taloudellisesti
- suunnitellaan työskentely siten, että materiaalihävikki ja tarpeeton työ vähenevät
- huolehditaan koneiden asianmukaisesta käytöstä ja päivittäisestä kunnossapidosta niiden käyttöä pidentämiseksi

Sosiaalinen kestävyys

- toimitaan turvallisesti ja vastuullisesti työympäristössä
- huomioidaan työhyvinvointi ja ergonomiset työskentelytavat
- noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä sekä kestävän metsätalouden toimintaperiaatteita

Kestävän kehityksen periaatteet tukevat vastuullista, turvallista ja pitkäjänteistä metsäkoneenkäyttöä sekä ovat olennainen osa metsäkoneenkuljettajan ammattitaitoa.

2.2 Yrittäjyys

Yrittäjyysosaaminen näkyy kilpailulajissa oma-aloitteisuutena, vastuullisuutena, yhteistyökykynä sekä kykynä toimia tavoitteellisesti ja taloudellisesti erilaisissa työtilanteissa. Yrittäjämäinen toimintatapa näkyy kilpailulajissa muun muassa seuraavasti:

- Kilpailija toimii oma-aloitteisesti, tavoitteellisesti, vastuullisesti sekä tekee työnsä tuottavasti ja laadukkaasti.
- Kilpailija osaa toimia luovasti ongelmanratkaisutilanteissa ja hallita riskitilanteita.
- Kilpailija tunnistaa mahdollisuuksia kehittää uusia toimintatapoja.
- Kilpailija osaa verkostoitua ja toimii yhteistyökykyisesti asiakaspalvelutilanteissa eri toimijoiden kanssa.
- Kilpailija ymmärtää kannattavuuden merkityksen yritystoiminnassa sekä siihen vaikuttavat tekijät.

2.3 Työturvallisuus ja työhyvinvointi

Työturvallisuus ja työhyvinvointi ovat keskeisiä osa-alueita metsäkonealan ammattitaidossa. Kilpailulajissa korostuvat turvalliset työskentelytavat, ergonomia sekä vastuu omasta ja muiden turvallisuudesta. Työturvallisuus ja työhyvinvointi näkyvät kilpailulajissa muun muassa seuraavasti:

- Kilpailija huomioi työssään turvalliset ja ergonomiset työskentelytavat.

- Kilpailija käyttää koneita ja laitteita ohjeiden mukaisesti ja turvallisesti kaikissa tilanteissa.
- Kilpailija käyttää tehtävissään tarvittavia suojavarusteita ja laitteita.
- Kilpailija ymmärtää turvallisen työskentelyn tärkeyden.
- Kilpailija tunnistaa työhyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä.